

forøge deres Indtægter og den anden ved at formindste deres Udgifter. De Samfundslag, som vel nærmest ville kunne betegnes ved det, man kalder Arbeidere, maa hjælpes paa den Maade, at man formindsker deres Udgifter, og de Artiller, som det gjælder om at nedsætte Tolden noget paa her i Landet, ere netop saadanne, som spille en temmelig stor Rolle i Arbeidernes Husboldning. Jeg vil i den Henseende kun bede ærede Medlemmer kaste Blikket paa de Arbejderkemaer, som fornylig ere blevene omdelte. Der indeholdes deri Regnskaber for flere Arbejderfamilier, og De ville deri finde, at netop de Vareartikler, hvorom her er Tale, spille en temmelig stor Rolle. Nu vil jeg ikke indlade mig paa at opstille nogen Beregning paa det vistnok noget flydende Grundlag, som i det Hele taget Arbejderkemaerne hvile paa; men jeg tror, at man let skulde kunne godtgjøre, at det er ikke saa Rigsdaler, som den Fattige maa betale i Stat alene af de Artiller, som dette Lovforslag vedrører, og for saa vidt man vilde kalde dem Luxusartikler, turde Rigtigheden heraf dog være noget tvivlsom. Om Kaffe end ikke hører til de aldeles uundværlige Næringsmidler, saa er det dog bekendt, at denne Drik sætter En i Stand til i længere Tid at undvære Næring, at den i alt Fald forelsbig kan være et Slags Surrogat derfor. Hvad The angaar, som man vel snarest skulde anse for ren Luxusartikel, da har den som bekendt den Fordel, at Vand, som er mindre godt, ja næsten udriffligt, derved faar den Egenkab, at det lettere kan nydes. Jeg har for Dørigt nærmest bedet om Ordet for at gjøre opmærksom paa, at, naar vi nedsætte Tolden paa de Artiller, hvorom der her er Tale, saa gjøre vi i Almindelighed ikke Andet, end hvad Nabostaterne allerede have gjort; det er langt fra, at Danmark gaar i Spidsen, hvor det gjælder om Frihandel. Lybskland, som i Fjor har faaet sin ny Toldtarif, er i den Henseende kommen langt forud for os, ja endogaa de to andre nordiske Riger, Sverige og Norge, staa i visse Henseender foran os paa dette Omraade. Jeg skal godtgjøre denne Paastand med nogle ganske faa Talstørrelser, som jeg støtter paa en Sammenligning mellem de 4 nævnte Toldtarif, udarbejdet af Generaldirektoratet for Stattevesenet og i Gaar omdelt til Rigsdagen. Med Hensyn til Sikorierødder, der er den første af disse Varer, og som her bærer en Told af $1\frac{1}{2}$ Skilling, forholder det sig saaledes, at denne Artikel er fri i Lybskland. Kaffe har to Satser; den første, som jeg her nærmest skal røre ved, er endnu lavere i Sverig. Af Kaffe — Maalet sat til et dansk Pund — svares der kun i Døer $11^{\frac{20}{100}}$, hvorimod vi her svarer 6 $\frac{1}{2}$. Det er vanskeligt at opstille en Beregning med Hensyn til Sukker, fordi man til Sammenligning ikke bruger de samme Månmere af Amsterdamer Standard Proben; men med Hensyn til de Artikler, man pleier at hense på derunder, som Honning

og Sirup, ere Satserne derfor baade lavere i Sverig, Norge og Lybskland, dog med enkelte Undtagelser. Malas er i Lybskland toldfrit til Brændevinsbrug, og af The, som her svarer 16 $\frac{1}{2}$ af Pundet, svares der i Lybskland kun 10 $\frac{1}{2}$. Jeg tror derfor ikke, at der i den Henseende kan være nogen Grund til, at vi skulde tøve med at indhente de andre Stater, som ogsaa paa dette Punkt ere komne forud for os, og jeg skal derfor ogsaa paa det Allernærmeste tillade mig at anbefale det foreliggende Lovforslag.

Frederiksen: Jeg vil tillade mig at sige et Par Ord om dette Lovforslag, da et saa indgribende Skattelovforslag jo ganske vist noget berører det Spørgsmaal, som vi dog for Møret sent eller tidlig, ja vel i alt Fald indenfor en ikke alt for lang Fremtid, her maa tage fat paa, om den Retning, hvori vor Skattereform skal gaa. Jeg er tilbøielig enig i den Betragtning, der har dikteret det Forslag af det ærede Medlem, som her foreligger. Jeg tror som han, at det er i høi Grad ønskeligt, om man kommer til en Nedsættelse i Beskattningen af saadanne Artiller som Kaffe og Sukker. Jeg vil endog sige, at, naar jeg ikke her skal tale om de Reforme, der i Dieblisset kunde eller burde gennemføres, men hvad jeg tror, man en Gang maa komme til, saa vil jeg endog gaa saa vidt, at jeg vil udtale, at jeg tror, man maa komme til slet ikke at beskatte saadanne Ting. Sukker og Kaffe blive mere og mere Nødvendighedsartikler for hele Folket; om end Sukker ikke er saa vigtigt for alle Menneker som Brød, kunde det dog være, at det f. Ex. for Børn, saaledes for hele Klasser af Befolkningen kunde være allernæst værd at tage Hensyn til; disse Artiller kunne være fuldt saa vigtige som nogen som helst anden Artikel. Et er imidlertid det Spørgsmaal, hvad man kunde tænke sig en Gang at komme til, og et Andet er, hvad man i Dieblisset kan gjøre. Jeg vil endog gaa saa vidt at sige med det ærede Medlem i Modsetning til, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem for Histed Amts 2den Valgfreds (Sagd) — jeg har for høi Leilighed til baade her og andet Steds at udtale det — at jeg tror, at der er store Klasser af Statsudgifter, som hellere burde indskrænktes, end at man skulde tage Skatter som disse og andre, vi tage, og naar der er Tale om den direkte Skat til Erstatning for dem, vil jeg i Modsetning til det ærede Medlem for Histed hævde, at Erfaringen baade fra lange Tider og fra mange frie Stater, blandt Andet Nordamerika, Schweiz og tilbøielig ogsaa England, tilfulde viser, at man kan fordele den direkte Skat paa en Maade, der er reiserdigere og bedre for den hele Udvikling end de indirekte Skatter, vi her i Landet benytte. (Inger slev: Nordamerika!) Samtlige amerikanske Stater bruge den til at tage de Fornødenheder, Grevskaberne, Byerne og de enkelte Stater behøve; naturligvis